

Co se děje v lesní školce

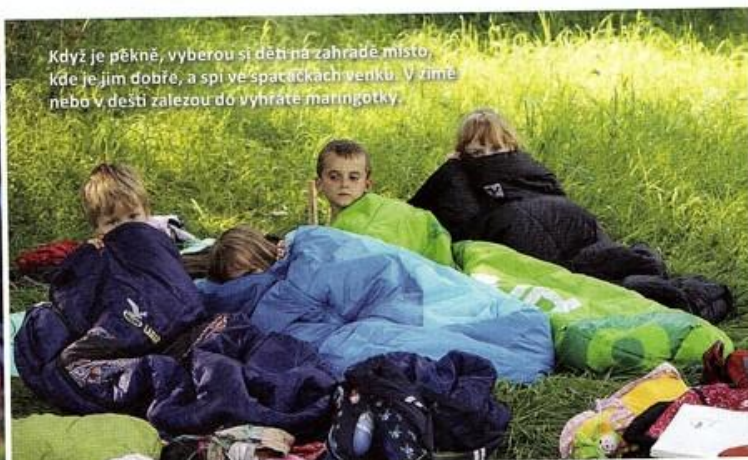
Zdá se vám divné, že by vaše děti byly ve školce za každého počasí venku? Vydali jsme se zjistit za vás, jak to vlastně funguje. Text: Tereza Pavcová

Marek, Vojta a Lukášek se pošťuchují a baví o tom, co budou dneska dělat. Nela přinesla slibný recept na ořechové cukroví a benjamínek Jáchym fňuká, že nechce od mámy. Je pošťourné zářijové ráno a děti čeká další školkový den. V něčem je to ale přece jen jiné – dětí je méně, a protože poprchává, mají na sobě všichni automaticky oblečení do deště. A nescházejí se v převlékárně nebo herně, ale na autobusové zastávce. Tady totiž mají místo herny rovnou celou zahradu s maringotkou a altánem. Vítejte v lesní školce Lesníček.

Blízko k přírodě

Myšlenka lesní školky je celkem jednoduchá – trávit s dětmi co nejvíc času venku, naučit je žít v souladu s přírodou a dbát na svoje okolí. Díky tomu sem děti dávají rodiče, kteří mají k podobnému myšlení blízko. Sem mohou děti

chodit dva nebo tři dny v týdnu včetně odpolední. Na rozdíl od jiných lesních školek má ale Lesníček velkou výhodu – spadá pod Mateřskou školku *Semínko* v pražském Toulcově dvoře, takže se o ně starají opravdové paní učitelky, jsou tu k dispozici klasické metodické pomůcky, a kdyby bylo opravdu zle, mají děti za zády zázemí normální školky. Kromě obědů, na které sem chodí, ho ale nevyužívají. Venku v prostoru si vystačí. „Kamarádi, pojdte si umýt ruce a pak se nasačíme,“ volá učitelka Kačka s barelem vody v ruce. I když tady se učitelkám říká jménem a všichni si tykají. Před chvílí dětem zadala první úkol – rozdala plastové kelímky, kterými budou během dne měřit, kolik vody napršelo. Když ale jedno z dětí napadne, že by možná bylo rychlejší nacytat vodu pod okapem, nechají je to vyzkoušet. Kladou totiž důraz na to, aby děti poznávaly svět kolem sebe, ne jen slepě dodržovaly pravidla. Velkou výhodou je i počet

Na výletech děti pozorují okolí, učí se cestovat v dopravním prostředku, na statku zjistí, jak se chovat k malým králíčkům. Brzy tak mají oproti vrstevníkům víc praktických zkušeností.

děti ve skupině. Oproti běžné školce, kde bývá v jedné třídě i dvacet pět dětí na jednu učitelku, se jich tu o patnáct starají dvě. „Díky tomu si můžu dovolit s dětmi dělat mnohem víc věcí, učit je zatloukat kladivem, vyřezávat kudličkou, nechat je lézt na stromy,“ vysvětluje mi Kačka. Rozdíl je vidět, i když si děti vybalí svačiny – žádné bonbony, spíš chleba s pomazánkou a nakrájená zelenina nebo ovoce, domácí celozrnná buchta s mákem. „Zdravé jídlo je pro nás ve školce důležité,“ říká mi Kačka. „Naštěstí máme skvělé rodiče. Jen jednou jsme si s nimi povídali o tom, jak si to představujeme, a všichni to dodržují.“ Děti si pochutnávají a sem tam si i něco vymění. Po svačině zkontrolují, jestli po nich nikde nic nezbylo, zabalí krabičky do batohů a odpadky vyhodí do kontejnerů na tříděný odpad. Když Kačka se dvěma holčičkami zmizí, kladu ožehavější otázku – kam vlastně chodí na záchod? „Čurání zvládneme venku, a když je potřeba, je v maringotce suchý záchod,“ říká druhá učitelka Tereza. „Děti ale ,na velkou‘ většinou přes den nechodí, a když, tak spíš po obědě, takže to většinou zvládneme při té příležitosti ve školce.“

Učení i poznávání

I když pořád střídavě prší, vydávají se děti na procházku. Žádné z nich to nijak neřeší,

Seznamte se

- * První lesní školka vznikla v roce 1954 v Dánsku trochu jako z nouze ctnost, ale dnes je z podobných zařízení trend.
- * U nás zatím není vznik a fungování lesních školek dořešené, ale Ministerstvo školství na potřebné legislativě už pracuje.
- * Více informací, zajímavosti z historie a také seznam všech lesních školek u nás najdete na www.lesnims.cz.

všechny mají už z domova oblečené holínky, pogumované kalhoty a nepromokavé bundy. Výlety patří k jejich každodennímu programu. Zrovna včera jely vlakem do Říčan. „Snažíme se to hodně střídat, aby děti měly co nejbohatší program,“ popisuje mi Tereza, zatímco Kačka zrovna volá na oddělení policejního výcviku psů. Chystají se totiž s nimi domluvit program na jaro. Běžně se vydávají nejen na pěší túry, ale taky do galerií a divadel, případně na další programy pro děti. Díky tomu, že děti hodně cestují, učí se, jak se chovat v dopravním prostředku, přecházet ulici, jak si dávat pozor, aby →

S tím, že se tady dodržují jiná pravidla než doma nebo v jiné školce, děti problém nemají. Je to podobné jako v bilingvní rodině.

Velmi rychle zjistí, že tady, když se dovolí, můžou třeba lézt na stromy.

se neztratily. Dnes ale nepůjdou nijak daleko, jen podél potoka okruhem na statek a do školky na oběd. Aby se cestou nenudily, dostávají další úkol. Na podepsaných lačkách mohou cestou měřit hloubku kaluží. Netrvá moc dlouho, než některé z nich proběhne louží, u které je zrovna skloněná skupinka jeho kamarádů. Na oběd tak dorážejí zabahněné od hlavy k patě, ale evidentně spokojené. Vždyť cestou zvládly přebrodit potok a ještě se naučily básničku, kterou řeknou paní kuchařce.

Zdravé prostředí

I v Lesníčku se po obědě dodržuje polední klid. Když je pěkně, vezmou si děti spacáčky a rozloží si je na zahradě tam, kde se jim líbí, v ošklivém počasí zalézají do maringotky. Celodenní pobyt venku posiluje jejich imunitu a podle zkušeností učitelek taky zabraňuje přenášení nemocí. „Když jsme posledně měli ve školce neštovice, rozšířily se v normálních třídách během pár dní. V Lesníčku byly nemocné dvě děti, ale od nich už to nikdo nechytíl,“ říká Kačka. Po odpočinku děti většinou čeká volná hra, kdy si samy vymýšlejí, co by je bavilo. V maringotce ani na zahradě ale není pro klasické hračky moc místa. Jejich funkci proto zastupují klacky, šišky, cokoli, co najdou děti kolem. Nejen že tak rozvíjejí vlastní představivost, ale učí se taky kamarádům vysvětlit, o co zrovna jde. Když si pro ně přicházejí rodiče, ještě si s učitelkami domlouvají, co je čeká příště, a je jasné, že se těší na další dobrodružství. Určitě je ale netrápí, jestli bude krásně, nebo spadne první sníh. ■

V čem je lesní školka jiná?

Zeptali jsme se ředitelky školky Lesníček Magdalény Kapuciánové.

* Jak se liší lesní školka od klasické?

Je jiná jen v pár věcech – hlavně v tom, že děti jsou stále venku, za každého počasí. Nepotřebují, aby je chránily zdi, chrání je oblečení. Když je velká zima, zahřejí se třeba tím, že jdou za dobrodružstvím delší cestou a neposedávají. Skupinka má oproti běžné školce jen 15 členů a o děti pečují dva pedagogové. Jinak se neliší. Vzdělávání probíhá podle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní výchovu, stejně jako v běžné školce.

* Co se na nich tak líbí rodičům?

Děti v nich jsou zdravější, netrpí tolik opakovanými respiračními onemocněními. Celkově jsou na tom po tělesné stránce lépe. Víc se hýbou, mají lepší koordinaci, každý den se zdokonalují v hrubé i jemné motorice. Rodiče si školku vybírají i proto, že když už nemohou být s dětmi kvůli pracovním povinnostem venku, můžou s nimi být venku někdo jiný a jejich děti jsou přitom v bezpečí a je o ně dobře postaráno.

* Mohou do lesní školky chodit jakékoli děti bez omezení?

Omezení nemáme. Sami rodiče vědí, jestli je každodenní pobyt pro jejich dítě to pravé.

* Jsou i nějaká negativa?

Určitě cena. V současné době financují rodiče provoz lesní školky sami a peníze na vybavení hledají zřizovatelé pomocí grantů. Lesní třídy zatím nemohou být zařazeny do rejstříku škol, protože nesplňují hygienickou vyhlášku o počtu potřebných metrů uvnitř budovy a záchodků s umyvadly. Kdyby takové zázemí školka měla, mohla by o zařazení požádat, jenže by je vůbec nevyužila. V současné době končí na Ministerstvu školství pokusné ověřování provozu třídy lesní školky při mateřské škole, a jestli se pokus osvědčí, bude možné lesní školky do rejstříku zařazovat. Pak bude možné dostávat dotace od krajů nebo obcí jako jiné školky.